

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam. 34. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Csütörtök, július 4.

Szégyen és gyaláztat!

Szégyen és gyaláztat sütnék izzó béljéget Debreczen homlokára. Kovács József polgármester kompromittálta súlyosan Debreczen városát és Debreczen polgármesteri székét ország-világ előtt.

A podeszta azt hitte, hogy reánk fog ijeszteni. Reánk akart ijeszteni, hisz széles e Magyarországon gaz orgiákat ül a hatalmi erőszak. Nincs olyan szégyenletes, gyaláztatás, galád esköz, amely jó nem volna nekik alávaló terrorjuk kielégítésére.

Kovács József polgármester is megirigyelte podesztai bölcsességével a Tisza-huszárok dicsőségét. Ukázbant akart megfenyíteni bennünket, hogy neki tetsző «irmodor» használjunk. Az Uj Debreczen, természetes, nyomban leleplezte a polgármester ur orosz módszer szerint készült ukázt.

Leirhatatlan megdöbbenést keltett Debreczenben és az egész országban Kovács Józsefnek, a «függetlenségi» polgármesternek hallatlan merénylete az Uj Debreczen és a sajtószabadság ellen. No kedves polgármester ur! Hát rajta! Amint látja, a mi irmodorunk nem fog megváltozni! Mi továbbra is kérlelhetetlenül fogunk üldözni minden gaz terrorizmust, akárki ellen irányul is az; mi továbbra is tántoríthatatlan hívei leszünk a népjogoknak és a népszabadságoknak, akár találkozik ez a polgármester ur nagyrabecsült helyesléssel, akár nem. No, kedves polgármester ur, most tessék rejtékből, sőt odujáról a napvilágra jönni és ha konzekvens elveihez és adott zavárhoz: betiltani lapunk utcai elárúsítását. Polgármester ur orvul támadt a sajtószabadságra, mi nyiltan keltünk ki ellene — és ime a felháborodás visszhangjától zug az egész ország közvéleménye. Tessék egy pillantást vetni a fővárosi lapokra!

Polgármester ur, a «függetlenségi» Debreczen polgármestere rettenetesen kompromittálta Debreczen városát. Ugy járt el velünk szemben ön, a hatalmas podeszta, mintha csak Oroszország kellős közepén volnánk. A magyar sajtó — a helyi sajtó a Debreczeni Nagy Ujság kivételével ismét kimutatta foga fehéret — egyöntetűleg foglalt állást az Uj Debreczen mellett és a sajtószabadság elleni merényletet a leghatározottabban elítélte. Még a kormányparti lapok is állást foglaltak a polgármester eljárása ellen, mint például «Az Ujság».

Mit szól ezekhez kedves polgármester ur, Debreczen város hatalmas podesztája? Oroszországba tet-

szett képzelni magát? Polgármester ur — hétrább az agarakkal! Tanulja meg tisztelni a sajtószabadságot, — ennnyit csak elvárhatunk Debreczen város első polgárától.

Ime polgármester ur, egy bokréta-ba köböttük össze a fővárosi sajtóvéleményét az Ön sajtótíró merényletéről, amelylyel megfenyegette az Uj Debreczent. Lehet, hogy ez az «irmodor» sem fog tetszeni Önnek. Ime, itt adjuk a bokréta:

«Az Ujság».

A debreczeni polgármester a sajtó ellen.

Kovács József debreczeni polgármester az Uj Debreczen című lapra vonatkozólag a következő rendeletet adta ki:

Debreczen szab. kir. város Polgármesterétől.

2200—1912. éln.

Az «Uj Debreczen» szerkesztőségének s kiadóhivatalának

Helyben.

Az «Uj Debreczen» című politikai napilap nap-nap után eredeti, illetve a fővárosi lapokból átvett cikkeiben olyan kiejzéseket használ, melyek durva, merész és a közönséget izgató hangjuknál és tartalmuknál fogva mintegy provokálják, hogy az 1867. június 25-én kelt 1731., illetve az 1897. évi április hó 13-án kelt 1608. számú belügyminiszteri rendelet utasításait követve, a laptól az utca elárúsításra adott engedélyt megvonjam.

Mielőtt azt tenném, figyelmeztetem Cimet, hogy tartózkodjék ama hang és irmodor használatától, illetve olyan hangu, tartalmu cikkeknek más lapokból átvéve közreadásától.

Debreczen, 1912 június 28. (P. H.) Kovács József s. k., polgármester.

Érthető, hogy a polgármester e rendelete a városban nagy megütődést keltett.

«A Népszava».

«Hang 's irmodor». Ha hizelegni akarnak a kormánynak, egy csöppet sem szemérmeskednek ezek a kintűnő közigazgatási hóhérok. Budapest polgármesterei után most egy vidéki polgármester lépett rá a csizmájával a «sajtószabadságra» és finyáskodik is egyben bizonyos «hang 's irmodor» miatt. Kovács József debreczeni polgármester az «Uj Debreczen» című lap szabad véleménynyilvánítását a következő rendelettel akarja elnémítani:

Hát a Kovács ur Debreczenben kidoboltatta a cenzurát. Még pedig igen komisz formában doboltatta ki. Ráteszi a kést egy lapnak a nya-

kára s így kényszeríti, hogy a «hang 's irmodor» tekintetében nagyon is huzza össze magát. Vane egy közigazgatási hivatalnoknak valami köze ahhoz, hogy mit hogyan ír meg egy lap? Mi ez a polgármester ott Debreczenben? Ügyész, vizsgálóbíró, rendőrség vagy mi az isten csudája? Szentelenül olyasmibe avatkozik, amihez még a nagy közigazgatási szabadság mellett is semmi köze. A polgármesternek, a polgármestereknek, minden közigazgatási baronnak kuss attól, hogy mi egy lapban a hang meg az irmodor.

A «Független Magyarország».

Tisza-világ Magyarországon.

A debreczeni irmodor.

A Tisza-világnak fájdalmasan groteszk képét nyújtja az a levél, melyet Kovács József, Debreczen polgármestere az Uj Debreczen című lap szerkesztőségéhez intézett. Ime a levél:

Ugy látszik, Kovács polgármester nem vette észre, hogy ez a figyelmeztetése leplezetlen, nyiltan bevalott cenzura. Az utcai elárúsítást elvonni — joga nincs, de — hatalma van. Azt a hatalmat és jogot azonban, hogy hivatalos figyelmeztetéssel igyekezzen egy lap hangján változtatni, negyvennyolcban eltörölték. Mindenesetre a sok gaz intézkedés közt, mely oly alávaló módon akarja a sajtót megbénítani, ennek a levélnek háttérében van valami megnyugtató is. Az, hogy Kovács József éri, mennyire nincs joga megakadályozni a sajtó szabadságát, de egyben fél a hatalmától és retteg az elszámolástól, mely majd jogosan vonja felelősségre az elkövetett jogtalanságért.

A «Magyarország».

A debreczeni polgármester a sajtószabadság ellen.

Mikor a kormány a független sajtó ellen megkezdte a hadjáratát, rámutattunk arra, hogy ez a példaadás a mindenáron érvényesíteni akaró vidéki kiskirályok és basák körében rövidesen követőkre fog találni. Azt azonban, hogy a függetlenségi, nagy magyar város, Debreczen polgármestere legyen az első, aki a sajtószabadság ellen támad, egy pillanatra sem gondoltuk. És mégis megtörtént, hogy Kovács József debreczeni polgármester, megelőzve azokat a kartársait, kik a multban a közsabadságok elleni merénylettel siettek a kormány kezét kiérdemelni, a független sajtó megfélemlítésére rendeletet adott ki, mely az előzetes cenzurának valóságos proklamációja.

Közállapotaink mélységes zülleszt semmi sem jellemezheti megdöbbenőbben, mint a debreczeni polgármesternek oroszországi mintára szerkesztett ukéza, mely a nemzeti érzéstől lüktető Debreczen városban leirhatatlan felháborodást keltett.

Kovács József polgármester az Uj Debreczen című lap szabad véleménynyilvánítását a következő rendelettel akarja elnémítani:

A «Pesti Napló».

A debreczeni cenzor.

Debreczenből írják: Kovács József polgármester az Uj Debreczen című laphoz a következő rendeletet küldötte:

A debreczeni polgármester elfeledi, hogy a törvényhozás mulasztásából módja van neki megvonni az utcai elárúsítás engedélyét. De ezzel fenyegetőzni, hogy kizsarolja a laptól a neki kedvezőbb irmodort, olyan tempó, amely nem illik az egyik legnagyobb magyar város első tisztviselőjéhez.

A «Világ».

A sajtó ellen.

A sajtó ellen elkövetett érthetetlen korlátozásoknak most Debreczen szaporította példáját. A polgármester betiltotta egy helyi lap árusítását, csak azért, mert a lap szemelvényeket közölt fővárosi ellenzéki lapokból, melyeknek «irmodora» nem tetszett neki. Szomorú dolog, ha Magyarországon már itt tartunk, hogy vidéki polgármestereknek áll jogában megszabni a szabad sajtó hangját és stílusát.

Amint nekünk Debreczenből jelentik, Kovács József polgármester az «Uj Debreczen» című laptól megvonta az utcai elárúsítást a következő rendelettel:

«Az Est».

Nem tetszik az irmodor. A sajtó megrendszabályozása országosan folyik. Az ügyészségtől kezdve, az államvasutakon, polgármestereken át, egész a trafikosig, az egész országban mindenkinek az a főgondja, milyen «irmodort» használnak az újságok. Debreczen város polgármestere, akinek tettét csodáljuk, mert felvilágosult, modern ember, pláne újítást hozott be a sajtó hangjára való felvigyázás dolgában. Egy helybeli lapnak ezt a levelet írta:

Ugy látszik, Kovács polgármester nem vette észre, hogy ez a figyelmeztetése leplezetlen, nyiltan bevalott cenzura. Az utcai elárúsítást elvonni — joga nem, de — hatalma van. Azt a hatalmat és jogot azonban, hogy hivatalos figyelmeztetéssel igyekezzen egy lap hangján változtatni, negyvennyolcban eltörölték.

Butorok legelőnyösebben a **Csapó- és Piac-utca sarkán** levő Butoroknál lehet beszerezni.

A debreczeni sajtó és a sajtószabadság.

Debreczennek hírdeték a sajtóviszonyai. Nem egyszer leplezték le már a fővárosi lapok azokat a botrányos állapotokat, amelyek Debreczenben uralkodnak a sajtó mezején. Ime, ne menjünk tovább! Fényes bizonyíték áll előttünk. Szégyenletes talán reánk debreczeniekre nézve, de azért mégis a szemébe kell néznünk annak a ténynek, amit most már nem lehet letagadni.

A kollegialitást a világért sem akarjuk senkire sem erőszakolni. Nem is azért beszélünk. Hanem mégis csak felhárítjuk, hogy a debreczeni «sajtó» ne tudjon sohasem felemelkedni a legkicsinyesebb légkörből valamivel magasabb régiókba. De nevezük nevén a gyermeket. A polgármester ur, a hatalmas podeszta ukázt irt az «Uj Debreczen»-hez. Megfenyeget bennünket, hogy ha «irmodorunkat» nem változtatjuk meg, betiltja a lap utcai elárúsítását. Mi feljajultunk a polgármester ur ukázára — az csak természetes. Hanem a debreczeni «sajtó», oh, a debreczeni sajtó, amely hasábotka ir a megszmorodott szívű cselédeleányok öngyilkosságáról és egyebekről — bölcsen elhallgatta a polgármester urnak a sajtószabadság ellen intézett merényletét. Nem tudott felhívni a polgármester ur nem az olyan magasra, hogy meglássa azt, emelkedni a debreczeni «sajtó» «Uj Debreczen» tyukszemére lépett, hanem megbántotta a sajtószabadságot. Hja, elég szomorú, hogy erre nekünk kell kioktatni a debreczeni sajtót...

Hogy a kormánypárt hivatalos organuma nem jadjul fel, az még csak hagyján — ettől igazán nem vehetünk semmit sem rossz néven — hanem a magát ellenzékinek tartó «sajtó» eljárása, amellyel elhallgatta a polgármester ur merényletét — önmagát bélyegezte meg a legnagyobb mértékben.

Igazán jól esik nekünk és jól eshetik minden becsületes, jóérzésű debreczeni polgárnak, hogy Debreczenben is akadt a sok közül egyetlenegy ujság, amelyik magasabb szempontból bírálta meg az «Uj Debreczen» és a magyar sajtószabadság sérelmét.

A sok közül egyetlenegy!

A «Debreczeni Nagy Ujság»!

Azt hisszük, hogy banális dolog volna ezért a «Debreczeni Nagy Ujság»-ról s országos nevű szerkesztőjéről dicshimnuszokat zengen. Hiszen lapotársunk csak kötelességének tett eleget. Hogy ez a kötelesség teljesítés értékelendő és nagyon is megbecsülendő a debreczeni sajtóviszonyok között — az csak a debreczeni

sajtó többi organumaira nézve szomorú. Az alábbiakban szóról-szóra leközljük a «Debreczeni Nagy Ujság» cikkét, amelyben bírálatot mond a polgármester ur sajtószabadság elleni merényletéről:

Ukázok a sajtó ellen.

Tessék elhinni, roppant nagy veszedelem az, mikor a hatalmasok fejébe száll a hatalom. A franciák zöld mérge, az absint, nem olyan bódító, nem részegítő annyira, mint a hatalom szesze. Elég ebből egy gyűszűnyivel többet bevenni, mint dukál, — rögtön kész a veszedelem. Ilyen hatalmi delirium tremensben szoktak megszületni az ugynevezett magyar «ukázok», melyeket a mármárosi szolgabírótól fölfelé caesaromániába esett házelnökökig szekérek számra termel a még ugynevezettebb magyar «közigazgatás». A főszolgabíró urtól, aki illetlenkedik a vasuti kocsi-ban, megkérdezi a kötelességtudó kaulauz a nevét s három napra kap egy büntetőparancsot, hogy fizessen ennyi meg ennyi koronákat, mert a hadak istene országának atyauristenevel szemben illetlenkedett. A caesaromániás házelnöknek nem tetszik az ellenzék létezése. Ukázt bocsát tehát ki, ostromállapotba helyezeti a parlamentet s nem engedi be a tanácskozó terebbe a más véleményen levőket.

Ezek a magyar ukázok nem mai eredetűek. Mindig voltak, mióta atyafiságosan intéztetik magyarhonban a közigazgatás. Mert az atyafiság, sógorság, komaság rokoni körében kedves dolog a kvaterkészség, pláne hatalmi szeszéből, melynek minden csöppje bódító, megészegítő fensőbbégerzetet keltő gyönyörűségre ringatja a poharazókat. Mindig voltak és minden téren voltak. Legujabban azonban, mióta tisztapistészkodás a magyar politika irányelve, a magyar ukázok csaknem kivétel nélkül a sajtó, a sajtó szabadsága ellen szólanak!... Persze ezt is odafent kezdik. A kormány megvonja a szállítási jogot attól a lapotól, amely neki kellemetlen. A pénzügyminiszter szigorú ukázban ír rá a trafikosokra, — hogy ne tartásák ezt vagy azt a lapot. A Máv. csak annak a lapnak engedélyezi a pályaudvari árusítást, amely neki tetszik. Az ügyész elköbözta azt a lapot, amelyikben olyasvalamit lát közölve, ami a magas fensőbbégerzet tetszésére nem számíthat. És végül végső, de nem utolsó lépcsőként bekapcsolódik az ukázgyártók sorozatába a legmagasabb, legfüggetlenebb hajduváros polgármestere is, aki nagy bölcsen jóakaratu figyelmeztetésbe turkolva fenyegetőzik, hogy ha nem méltóztatik lisztelt ez vagy az a lap más «irmodort» használni, bátor leszek öntől megvonni az utcai elárúsítás jogát.

Tetszik tudni független hajduváros tejhatalmu feje, mi ez a figyelmeztetés «először, másodsor és harmadszor»? Ezt jó, negyvennyolc előtti magyarsággal úgy hívják, hogy: censura...! Hívják azonkívül még a sajtószabadság megsértésének és a hatalommal való visszaélésnek is. De legkésebb kifejezés valamennyi között az, hogy censura. Méltóztatassék már

most megengedni, nagyságos polgármester ur, nagyon kényes, nagyon veszedelmes dolog ezzel a szóval játszani. Nagy kátyuba jutott az ország politikájának szekere s bizony mondom, nem a nagyságos polgármester ur fog odaállani, besározni a cipőjét, hogy kitaszítsa a megrekedt alkotmányt (már mint a szkeret) a latyakból. Hanem igenis odaáll az ország függetlenségi sajtója, odaáll és kiteszi magát kormányi, pénzügyminiszteri és ügyészi ukázoknak, ami, mint a sér, ragad a cipőjére, hogy elcsusztsza, megakadályozza a sisifuszi erőlködés sikerében. Eppen elég ez a sajtónak, minek neki szegénynek még a polgármester ur ukáza is? Hiszen nagyságos polgármester ur független első tisztviselője egy független hajduvárosnak, nem nyomják felülről, a városnál sem juthat ezzel magasabb állásba, mert hiszen a legmagasabban van. Minek hát leiratozni, minek fenyegetőzni az utcai elárúsítás joga megvonásával?

Avagy talán csak az «irmodor» bántja a polgármester urat? Akkor tessék annak a lapnak mint privátember és nem mint polgármester, egy szép, meleghangú levelet írni, tessék ajánlani a lap tulajdosonak, hogy küldje munkatársait az ujságíró akadémiára, tessék közölni, hogy a városháza alatt levő vaskereskedésben olyan olló is kapható, amely sir, nyűszörög, jajgat, orditozik, mikor fővárosi lapok hasábjain metszenek bele vele, — de ne tessék komoly intelembe burkoltan fenyegetőzni az utcai elárúsítás joga megvonásával. Ez már nekünk is fáj, mert ez nem egy lapnak az ügye, hanem a feltéve őrzött sajtószabadság megsértése. Ma nekem, holnap neked, mondja a közmondás s ki biztosít bennünket arról, hogy holnapután nem-e mi, vagy egy másik lap kap hasonló tartalmu jóakaratu figyelmeztetést a mindenható polgármester urtól?

A polgármester ur bizonyára ismeri a sajtótörvényt. Tudja, hogy a sajtó templomának bejratára az a szent mondas van vésvé: Gondolatait mindenki szabadon terjesztheti. Mindenki, még a polgármester ur is. És tessék nekem, szerény ujságírónak elhinni mindenható ura e független hajduvárosnak, sokkal, de nagyon sokkal szebb dolog lenne a censurailatos levélke helyett egy olyan lapot szerkeszteni a polgármester ur teletős szerkesztősége alatt, amely ékes «irmodorral» világositaná fel az ujságolvasó közönséget, hogy milyen éktelen «irmodora» van ennek vagy annak a lapnak. Ez nem fájna a sajtószabadságnak, következképpen nekünk sem, kik az ujságírás ez egyetlen kincsét feltöbbs gondossággal őrizzük, mint a polgármester ur a város legbölcsőbb határozatát!...

—b—

Bajok

a vízvezeték építése körül.

Bírságotlák a vállalkozót.

Debreczen megint ostromállapotban van: a város lakóinak közbiztonságát ostromolja meg a vízvezeték munkálat és be kell látnunk, hogy ez az ostromállapot hova-tova mind tarthatatlanabb lesz. A rendőrségre szinte tömegével érkeze a feljelentések, amelyek mind a vízvezeték vállalkozó ellen irányulnak. Jó lenne a városnak egyszer már radikálisan eljárni ezekkel a türehtetlen állapotokkal szemben. A vízvezeték vállalkozó, ugy látszik, hogy még a csatornázás botrányait is felül akarja licitálni. Csak a legutóbbi napokban öt hatalmas bírságot rótt ki a rendőrség a vízvezeték vállalkozóra.

Ugy látszik azonban, hogy a megbírságotlással nem meggyünk sokra. Mert az 50—100 korona bírság csak magánembernek sok — egy vállalkozónak az ilyen csekélységekért érdemes szabálytalanságokat elkövetni és ez által ezeket takarítani meg!

Másképen és erőlyesebben kell tehát ráncba szedni a vízvezeték vállalkozót!

Titokzatos bűnügy.

Egy kis fiu tragédiája.

Tegnap reggel Szatmáron az Alsó Szamosparton Kalik Mihályné eszméletlen állapotban találta Gelb Adolf 16 éves tanonciát. A gyermek jobb halántéka felett egy kis seből lassan szivárgott a vér. Az eszméletlen állapotban levő kis fiut szülei lakására vitték, majd bejelentették az esetet a csendőrségen, ahol rögtön megindították a nyomozást. A nyomozás azonban még nem vezetett eredményre, dacára annak, hogy a nyomozó közegek a legnagyobb apparátussal igyekeznek erre az igazán titokzatos ügyre világosságot deríteni.

Többféle verzió kering a kis tanonciu titokzatos esetéről. Egyesek azt mondják, hogy Gelb Adolfot egy Salamon Jenő nevű asztalos tanonc lötte meg tréfából. Hogy mennyi igaz ebből a hírből, azt a nyomozás lesz hivatva kideríteni.

Gelb Adolfot dr. Fekete Samu orvos vette ápolás alá, aki megállapította, hogy a seb lövéstől származik. A kis fiu életbenmaradásához igen kevés a remény. Valószínű, hogy a gyermek a lövés után lezuhant és ennek következtében szenvedett agyrázkódást.

Allandóan

mellékleteként is

sok pénzt

kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével Budapest, 55-ös postahivatalba „Universium” jelígre beküldi. — Nem ügy-nökség.

A király mint keresztapa

Erdekes eset történt ASzatmáron. Répásy Gyula szatmári honvédtörzs-örmfester ama kevesek közé tartozik, aki rövid egymásutánban hétszer látogatott meg az istenáldás.

Az első leány volt, a többi azonban következetesen a himneműből juttatta az örömestéri házba a gondviselés.

A hatodik fiúgyermek az elmúlt hetekben örvendeztette meg a derék katonát, aki a féltucat betelten vart egyet a füle tövében és gondolt egy mérészet.

Főlkérte öfelségét komának.

Ha már hat fiut adott a haánakz's a királynak, hát vállalja el a felség a hatodik kis katonajelölt keesztapapását.

A keresztelés tegnap ment végbe s a sürgönyileg fölkért felséges keresztapa rendelkezéssel intézte el a dolgot. Ötszáz koronát küldött magánpénztárából a buzgó törzsörmfesternek, aki hálás örömmel fogadta a kegyes adományt.

Vidéki újságírók közgyűlése.

Szávay Gyula Győrött.

A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége Győrött tartotta évi rendes közgyűlést. Tiszújítás is volt s ennek eredménye az, hogy a Szövetség vezetése teljesen a hivatásos újságírók számára jutott.

A közgyűlésre mintegy százharminc újságíró érkezett Győrbe. Meglepetés fogadta őket: a közös hadügyminiszter elrendelte, hogy a Parceval katonai léghajó Fismendből menjen Győrbe, hogy ott az újságírók megtekinthessék. Este tizenegykor ért oda a léghajó, amely hajnalban tért vissza állomására.

A közgyűlést, amelynek megnyitóján Várady L. Árpád győri püspök, Goda Béla főispán és a polgári, valamint a katonai hatóságok fejei megjelentek, hogy az újságírókat üdvözöljék. Szávay Gyula elnök nyitotta meg naggyértékű elnöki beszéddel. Az ünnepi megnyitót után Ujlaki Antal mondott köszönetet a vezetőség eddigi működéséért, azután indítványára Szávay Gyulát egyhangulag elnökké választották.

Balassa József tett ezután javaslatot a tisztújításra vonatkozólag. Al-elnökké újból Barát Ármint, Brájjer Lajos dr.-t, Lenkei Laoszt és Tömörkény Istvánt, titkárrá Palócz Lászlót választották meg. Az igazgatóság nagy részben újjalakult s a harminc helyett huszonnégy hí-
ggyűlésre került. A jelöl-

listát a szövetség egyhangulag elfogadta. Az igazgatóság tagjai lettek: Balassa József, Kisteleki Ede, Móra Ferenc, Sz. Szigethy Vilmos és Ujlaki Antal szegedi, Stauber József, Szudy Elemér aradi, Fenyves Ferenc, Milkó Izidor dr. szabadkai, Rónaky Kálmán pécsi, Reky Gyula kassai, Lingauer Albert szombathelyi, Körös Endre dr. pápai, Kovács József dr. miskolci, Pichler H. Alajos pozsonyi, Kasztriener Samu, Oszta Andor, Pogány Mihály temesvári, Gyónis Géza és Rébel László soproni, Révész Sándor győri, Pap János dr., Sas Ede nagyvárad, Setét Sándor dr. egri, Somfai János nagybecskerek, Hegedüs Loránt dr., Than Gyula debreczeni, Dömötör Béla csomai, Nagy Samu zalaegerszegi újságírók és Sáfár László vidéki lap-tudósító. Az igazgatóságba tíz pótlagot választott meg a közgyűlés, a felügyelő bizottságba pedig Csányi János elnök, Balla Jenő, Fehér Árpád, Hollósi Ödön, Perjessy László, Szmollény Nándor (Szeged), Czobor Péter (Nagyvárad), és Varga János (Szolnok) választották meg.

Napirend előtt Balassa József a sajtószabadság védelme ügyében terjesztett elő még határozati javaslatot. A Szövetség kimondotta, hogy az egyetemes sajtógyűlésen résztvesz és minden politikai szemponttól eltekintve, védekezik a sajtószabadság ellen akár magánosok, akár törvényes intézmények részéről intézett támadások ellen, egyben a sajtóvédelem szabadságának és nyilvánossági jogának törvényes biztosítását sürgeti.

Palócz László titkár javaslatait a sajtókamara és az újságírók sztrájkjoga dolgában elfogadta a közgyűlés. A titkári jelentésnél közel másfélórás vita indult meg, amelyben Faragó Dezso, Katona Imre, Rust Andor, Pásztor József, Fenyves Ferenc, Singauer Albin, Palócz László és Balassa József vettek részt. Végül a közgyűlés a jelentést tudomásul vette és köszönetet mondott érte a titkárnak.

A közgyűlés ezután az összes beérkezett indítványok fölött napirendre tért.

A közgyűlés után ilakoma volt, amelyen Goda Béla főispán, Szávay Gyula, Brájjer Lajos dr., Sas Ede és a hadsereg nevében Breyer őrnagy mondtak felkösztöröket. Ez volt az első eset, hogy a katonaság újságíró-gyűlésen képviseltette magát.

**Az Odollal való
szájápolás valóságos
jótétemény. A
szájbeli erjedési
folyamatok, melyek a
fogakat lassankint
megrontják, biz-
tosan megakadá-
lyoztatnak és
minden Odol öb-
lítés után az
egész szájban
üdítő frissesség
terjed el.**

Tiszáék multjából.

Tisza, az összeesküvő. A Tiszák és Károlyiak. A revolveres repriz.

Ne tessék megijedni, nem Istvánról, hanem apjáról: Kálmánról van szó, aki zivataros politikai pályáján minden volt: ellenzéki vezér és kormányelnök, kuruc ordas és labanc bárány egyaránt. Sőt egy ízben valóságos összeesküvő is. A Tiszák azonban ezzel nem dicsekednek és a generális is szívesen agyonhailgatta e kalandját. A történetírók elfelejtették feljegyezni, a kortársak kihaltak, csupán a Pulszky Ferenc visszaemlékezéseiben marad nyoma és a Kossuth Lajos: «Irataim az emigrációból» c. korszakos könyvében találhatunk hozzá adatot.

1861-ben, amikor a villafrancai békekötéssel III. Napoleon elűrlta az olaszokat és a magyar emigránsokat egyaránt, Viktor Emánuel, Cavour gróf, Garibaldi és Fieri megállapodtak, hogy összeesküvést szövetnek Magyarországon és három hadtesttel törnek be a határon, ha Kossuth proklamálja a forradalmat.

Minden elő volt már készítve a pucshoz, Couza román fejedelem is társult a szövetséghez és a Kossuthból, Klapkából és Teleki Lászlóból álló Nemzeti Direktorium szervezte külföldről itthon barátai által az összeesküvést. Az itthoni konspirálók közt volt a fiatal Tisza Kálmán is. Pedig még alig mult pár hónapja, hogy kivégezték a Mack-Noszlopy és a Török-Horváth összeesküvés résztvevőit. A forradalom azonban nem sikerült.

Később pedig, amikor Tisza szélhál vezérből behódolt a kormány-pártba, szégyenkezve felejtette el ifjúkora eme «botlását». Egyszer célzott csak rá. Miniszterelnök korában, mikor egy banketten több hírlapíró tüntetőleg ülve maradt a kiálló éltetésekor.

— Micsoda rut dolog ez — tört ki Tisza.

— Kegyelmes uram, te is ülve maradtál már, mikor a királyi éltették. Te sem voltál mindig lojális — figyeimeztette tréfásan Mikszáth.

— Igaz — ismerte be halkán Tisza — de akkor agyonlőtték ilyenért az embert.

A Tiszák a Károlyiakat és Andrásykat sohasem szerették. Vagy azok őket. Főleg Károlyi István nem tudott megbarátkozni sohasem az egyszerű nemeseikkel, akik meghonosították a kormányzásban a legszemérmelenebb korrupciót. Azok a Károlyiak, akik még kamarásságot sem fogadtak el soha, mert mint mondták, csak egy vak véletlen, hogy nem az ő ösük: Kaplony lett a vezérek közül a király és akkor most ők osztogatnák a kamarásságot.

Nagyon bosszantotta hát Károlyi Istvánt, hogy Tisza István grófságot járt ki a saját öcsének: Lajosnak. Mikor először jelent meg a kaszinóban az újdonsült gróf, akinek címerében még meg sem száradt a frissen festett címer, gunyosan fordult Károlyi István feléje és élesen, hogy mindenki meghallja, vágta a szeme közé:

— Gratulálok gróf ur, bár ezért kollégák nem lettünk. Mert gróf lehet akármelyik bocskoros nemes, de Károlyi nem.

Ebből nem lett lovagias ügy, de ma sem felejtették el a Tiszák. — Igaz, hogy nem is dicsekednek vele.

Igen, csak repriz. Mert nemcsak Kovács Gyula akarta lelőni Tisza Istvánt, de Rohonczy Gedeon is Tisza Kálmánt. A nagy véderővita alatt éppen úgy felháborodott az ország a Tisza-uralom ellen, éppen úgy felzúgott az utca, éppen úgy katonaság őrizte a parlamentet és éppen úgy Tiszát — csakhogy akkor Kálmánt — tartották az ország atkának. E rettenetes izgalomban Rohonczy — éppen úgy, mint most Kovács Gyula — elhatározta, hogy lelővi Tiszát, mert csak ez mentheti meg az országot és azután önmagát öli meg. Felkereste hát és revolvert szegzett a mellének:

— Meghalsz áruló!

— Itt vagyok, nem védekezem, löj le — felelte nyugodtan Tisza.

Rohonczy visszahőkölt és karja lehanyatlott.

Később, amikor a daliás Gida tüz-
zes kurucból jámbor mamelukká ved-
lett, maga említette meg egyik be-
szédeben ezt az epizódot.

— És felemeltem a kezem, —
mondotta — hogy lelőjjem...

— De nem sült el a revolver —
vágta közbe Csanády Sándor.

— Éppen úgy, mint ez a vice
sem — ríposztzott Rohonczy...

... Istenem, micsoda étket lehet
ezen a családon, hogy a nevük gyű-
löletet lobbant és a szereplésük re-
volvert erőszakol a képviselők ke-
zébe?!

Operett egy rabbi választásnál.

A kassai ortodox izraelita hitköz-
ség rabbija mellé egy segéd rabbit
akart választani és evégből közgyű-
lésre jött össze az u. n. háromszá-
zaktanácsa, amelynek joga van a je-
lölésre. A gyűlésen azután valóság-
gal operettszerű események játszód-
tak le. Charmant Simon hitközségi
elnök a 300 tag közül 200 tagnak
szavazatát nem akarta akceptálni, —
mert egyházi adójukat le nem rótták.
A «kizártak» erre éktelen lármában
törtek ki és követelték, hogy szá-
vazataikat fogadják el. A hangulat
anyira elfajult, hogy a kizártak és
a ki nem zártak közt formális ösz-
szeütközés támadt és minthogy a
többséget kitevő kizártak megakar-
ták verni az elnököket, ez kénytelen
volt rendőri segítséget igénybe venni.

Nemsokára be is vonult a köz-
gyűlési terembe tizenkét rendőr egy
detektív vezetése alatt. A kizártak
örösi szitkozódásban törtek ki. Ök-
lök emelkedtek a levegőbe és többen,
akik az elnökhöz ferközhettek, üte-
gelni kezdték őt. A rendőrök a ki-
zártakat, minthogy elnöki felszólí-
tásra a termet elhagyni vonakodtak,

egymás után kicipeltek. Az elnök a botrányos jelenetek miatt kénytelen volt a ülést felfüggeszteni, de a tagok nem nagyon vették szívükre a dolgot, mert egy félóra mulva békésen söröztek együtt a kizártak és ki nem zártak.

Kirabolt

debreczeni kereskedő.

Az elaltatott utas

Mozi vásznaira való az a vasuti rablás, amely tegnap reggel történt a debreczeni nagykárolyi vonalon Kloroformmal elaltatták, majd kiraboltak egy debreczeni kereskedőt. A rablásról jelentést tettek a nagykárolyi rendőrségen, ahol rögtön megindították a nyomozást. A rablót azonban mindeztideig nem sikerült kézrekeríteni.

Mandel Dezső debreczeni kereskedő hétfőn hajnalban a három órákor induló vonattal Debreczenből Nagykárolyba akart utazni. Még el sem helyezkedett Mandel a vasutikocsiban, amikor két körszakállas ember lépett a kocsiba és Mandellel beszélgetésbe elegyedtek. Amint a vonat elhagyta a debreczeni állomást, az egyik körszakállas utitársgeretével kínálta meg Mandelt.

Mandel elfogadta a cigarettát s rágyujtott. Alig szippantott azonban kettőt-hármat, szédülni kezdett. Ezt látva a két körszakállas ember, megragadták a már elalélt kereskedőt s kloroformmal elaltatták, azután elrabolták tőle 26.000 korona értékű értékpapírt, 150 korona készpénzt, és 8 darab 3200 korona értékű briliánsal díszített gyűrűt.

Mandel csak akkor ocsudott fel a julságából, amikor a vonat Nagykárolyba érkezett.

A kirabolt kereskedő a rablásról rögtön jelentést tett a nagykárolyi rendőrségen. A rendőrség azonnal táviratozott az összes magyarországi állomásokra, csendőrt és rendőrségekre, kérték, hogy a vasuti rablókat tartóztassák le.

A vasuti rablókat ezideig még nem sikerült elfogni.

Gyilkos

korcsmáros.

Egy halott, három sebesült

Sanc községben felháborító, véres bűntény történt. Egy korcsmáros a korcsmában mulatozó legények közül egyet megölt, hármat pedig megsebesített. Elfogatása pillanatában öngyilkossági kísérletet követett el, de csak könnyebb sérülést szenvedett.

A minap bucsu volt a Sanc melletti Létóhegyen. Bucsú után egy néhány tagból álló jókedvű társaság Tóth József sancsi korcsmáros korcsmájába jött össze a mulatság folytatására.

A legények egyike, Kolongya István jókedvében táncolni kezdett. A

korcsmáros erre szónéklül kidobta a legényt. Ezt látva a kidobott legény bátyja, Kolongya Ferencz, aki a korcsmárosra rohant.

— Most aztán ki innen, mer lövök! — kiáltotta.

E pillanatban eldőrdült a fegyver s Kolongya Ferencz holtan végődött el a korcsma közepén. A szívet érte a golyó, mely rögtön kioltotta életét.

A többiek erre hangat-homlok menekültek kifelé, utközben a megvadult ember még négyszer sütötte el a revolvért s mind a három menekültet eltalálta.

Néhány óra mulva egy sancsi legény értesítette az esetről a kanizsai rendőrkapitányságot, ahonnan Pattermann János rendőrtiszt, dr. Rácz Kálmán rendőrorvos két rendőrrel kimentek Sancra, ahol először felkeresték a sebesülteket, sebeiket a rendőrorvos kimosta és bekötözte. Ezután elindultak a gyilkos korcsmáros elhagyására.

A rendőrtiszt utasítására a rendőrök a vendéglő lakásának ablakán zörgettek, majd az udvar felől aító felfeszítéséhez fogtak. A feszítés közben az ajtó belőlől kinyílt és a vendéglős revolverből kétszer a rendőrökre lőtt. Emberfeletti küzdelem indult meg a rendőrök és az atléta természetű gyilkos között, akinek kezeje még mindig szabadon volt és még három lövést tehetett, mely közül két a rendőrök füle mellett elsülvítve a falba furódott, a harmadikkal pedig a gyilkos korcsmáros önmagát lötte fölé. A golyó azonban csak könnyebb sérülést okozott rajta.

Nagynehezen értelmetlenül tették a még jobban dühöngő gyilkost. Sebét bekötözték, szekérre téve beszállították a kórházba.

Kovács Gyula

további sorsa.

Az előzetes letartóztatásba helyezett Kovács Gyula képviselő mentelmi jogát a képviselőház a múlt héten felfüggesztette. Az előzetes letartóztatás kérdésében a budapesti kir. tábla a vádtanács határozata ellen dr. Gonda Henrik és dr. Polónyi Dezsők védők által bejelentett felfolyamodását elutasította.

Ugyancsak elutasította a vádtanács a védőknek a Bp. 153. §-ára alapított kérelmét is, hogy Kovács Gyula lakásán, saját költségére vétessék őrizet alá. Miután a kir. tábláról a bűnügy iratai visszaérkeztek a törvényszékhez, Szlavek Ferenc vizsgálóbíró jegyzőjével együtt kiszállt a Herczel-féle szanatoriumban és Kovács Gyula képviselő előtt kihirdette a gyilkosság kísérletének büntette miatt a vizsgálati fogságot elrendelő bírói végzést. Egyidejűleg intézkedett a vizsgálóbíró, hogy dr. Ajtay K. Sándor egyetemi tanár, törvényszéki orvosszakértő a napokban megvizsgálja Kovács Gyulát és ha egészségi állapota megengedi, akkor Kovács Gyulát a Herczel-szanatoriumból a gyűjtőtógház rabkórházába szállítják.

A husdrágaság és a mészárosok

Drága a marha.

A hus ára Magyarországon évről-évre emelkedik, ezt szomorúan tapasztalja mindenki. Miután a közönség közvetlenül a mészárostól és hentesétől szerzi be a húst, az egyre magasabb árakat annak fizeti, mi sem könnyebb, mint elhítenni vele, hogy a husdrágaságnak a mészáros az okozója. Ő hizik a drágán mért huson és a közönség zsírján, ő szed sokszoros hasznokat s míg a szegény nép éhezik, a meletes házakat vásárol. A közvélemény fel is zúdult a mészárosok ellen s elkeseredésében meg is szerette volna lincselni őket, mikor azzal védekeztek, hogy ők bizony gyakran ráfizetnek, hogy a vevőiket telejessen el ne vadítsák. Ki hitte volna ezt el?

A fővárosi és több vidéki város próbavágatást rendezett, a rövidlátó okkeresés után jobban belenéztek a dologba s kiderült, hogy a mészárosok és hentesek legkevésbé sem okai a husdrágaságnak, sőt ennek gyakran áldozatai is. Mert tény az, hogy bizonyos hirtelen áremelkedéssel nem mertek párhuzamot tartani, s csakugyan ráfizettek, jobb jövő reményben, az üzletükre. Kiderült, hogy a mészárosok meggyanusítása használatos ahhoz a civilizálatlan eljárás, mikor az éhség miatt felázadt rosz muzsikokat rászabadítják a zsidókra, hogy ezzel a figyelmüket félretérítsék, s bsszujokat kielégítsék. A mészárosok nagyrésze eladósodott, a legnehezebb küzdelmek között él, a hus pedig egyre drágul. Bebizonyosodott immár, hogy a husdrágaság oka az élőállat árának óriási növekedésében keresendő, s hogy a hus ára az élőállatát egyre kisebb emelkedési kulcs szerint követi.

Itélet

egy szenzációs bűnpörben.

Szenzációs bűnpörben hozott itéletet a toursi esküdtbíró. A vádlott egy Houssard nevű magánzó volt, aki unokahúgának férjét, Guillotin földbirtokost Toursban meggyilkolta. Guillotin gyakran megfordult Toursban és külön házikót bérelt, ahol tavaly meggyilkolva találták. A vizsgálat nyomán kiderült, hogy Guillotin hátulról lötték le és aztán halántékán érte a második halálos golyó; kiderítették azt is, hogy a gyilkos csak balog ember lehetett. A gyaru Houssard ellen irányul, mert a gyilkosság idején látták a kis ház tájékán. Guillotin feleségét szintén etartóztatták bűnrészesség gyanúja miatt. Amidőn Houssard meghallotta, hogy unokahúgát letartóztatták, bevalotta bűnét és azt állította, hogy csak ő egyedül követte el a gyilkosságot. E vallomás alapján Guillotinnét szabadon bocsátották. Az esküdtszéki tárgyaláson is azon volt a vádlott, hogy Guillotinnének semmi baja se essék és azt mondotta, hogy unokahúgával való személyes viszonya sohasem lépte túl a rokoni kötelék határait.

A tanúk azonban azt vallották, hogy látták őket csokolózni és Houssard olyankor is éjjeli vendége volt a toursi házikónak, mikor a férj nem volt otthon. A vádlott azzal védekezett, hogy nem előre megfontolt szándékkal ölte meg Guillotint, bár szívében óhajtottá annak halálát. Guillotinné pedig még válni sem akart férjétől s kijelentette, hogy csak férje halála után menne hozzá feleségül. Az esküdtszék bűnösnek mondta ki Houssard-t és husz évi tegyházra ítélte.

A tanúk azonban azt vallották, hogy látták őket csokolózni és Houssard olyankor is éjjeli vendége volt a toursi házikónak, mikor a férj nem volt otthon. A vádlott azzal védekezett, hogy nem előre megfontolt szándékkal ölte meg Guillotint, bár szívében óhajtottá annak halálát. Guillotinné pedig még válni sem akart férjétől s kijelentette, hogy csak férje halála után menne hozzá feleségül. Az esküdtszék bűnösnek mondta ki Houssard-t és husz évi tegyházra ítélte.

Gyilkos

villámcsapás.

Hajdubagason tegnap este nagy vihar vonult keresztül. Rettenetes villámlás és menydörgés közepette az ég csatornái megeredtek. Varga Sándor, Nagy Antal és ennek 18 éves Imre nevű fia a szőlőben dolgoztak és a közelgő vihar elől a község felé igyekeztek. Utban érte őket az istenítélet. Egyszerre csak irtózatoss csattanás reszkettette meg a földet és a villám lecsapott a három ember közvetlen közelében. Nagy Imre 18 éves fiatalember holtan terült el a földön. Nagy Antal és Varga Sándor a rémülettől elvesztették eszméletüket és meg ma sem lehetett őket kihallgatni. Az agyonajtott fiatalembert holnap temetik. A hivatalos vizsgálatot a járás főszolgabírója és járásbírója folytatják.

Párbaj

a Nagyerdőn.

Félrevezették a rendőrséget

Lindenfeld Jenő és Korányi Jenő (Kellner) István fiatal emberek egy kávéházi összeszólalkozásból kifolyólag tegnap délután a Nagyerdőn párbajost játszottak és a dolognak az adott különös érdekességét, hogy sikerült félrevezetniük a rendőrséget, amikor az beavatkozni akart. A megállapított feltételek szerint ugyanis a páros viaskodás kardokkal, bandázs nélkül kezdődött. — Alig, hogy támadó állásba helyezkedtek az «ellenfelek», a Nagyerdő bokrai közül előbukkantak a rendőrök és felharsant a szókás: — Törvény nevében!

A «harcias» fiatal emberek erre kimagyarázták magukat, hogy ők tulajdonképen az Olimpiádra készülnek és ezért most egy kis vívógyakorlatokat tartanak. A rendőrök beugrottak a naiv mesének és eltávoztak.

A párbajhősök ezután a mérkőzést pisztolyokra fordították és kölcsönösen a levegőbe löttek. Egyéb baj nem történt. A párbaj végső eredménye: két lapos vágás, egy karcolás, egy rendőri feljelentés. Kibékülés nem történt.

HIREK.

A „chemisette“.

Párisban egy évvel ezelőtt — májusban — egy különös, vagy hogy specielisan újságírói nyelven tejezzük ki magunkat, szenzációs kis női ruhadarab bukkant fel hirtelen a boulevardokon... Egészen fiatal, 17—18 éves leánykák és ugyancsak fiatal, (évszámot most már nem merünk mondani) egészen fiatal asszonyok formáin simul meg ez a kis toilettedarab, amely újszerűségével, a női kebleket discrétén, de mégis szinte észbontóan sokat eláruló és még fölöttébb sejtető áttetszőségével valószínűleg lázba hozta a francia főváros másfélben csak igen nehezen lázba hozható férfait.

Ez a pikáns és fölötté veszedelmes ruhadarab, amely tulajdonképen nem is ruhadarab, hanem egy csupa csipkéből, szallagból megkonstruált bluzformájú, erotikát lehellő és erotikát keltő költemény, ez a most már a nők huszonezredik fegyvere az idén a pesti dunasoron villant föl először, bémulatóan ejtve és megszedítve a Buchwald-székeken kényelmesen terpeszkedő gavallérokat.

— Noch nie ola gewesen — mondták a férfiak pesti zsargonban és buja, csillogó, vágyó szemekkel és az izgalomtól szinte beteggő gyötört nézték a korzózó nőket, nézték a chemisette-ét rajtuk; nézték és látak keresztül sok mindent, a chemisetteen újból és újból fölvillogozva constabáltak, hogy illyent — még nem láttak.

A chemisette-ének kultúrtörténeti jelentősége van. Ennyire merészek még nem voltak a nők, ennyire ötleletesek se, ennyire találékonyak se, a sikerük sem volt ekkora, mint éppen most, amikor azt lehetett már várni, hogy a század rohanó, realis világa egyenesen a nőimádát decadentiáját vonja maga után. Hogy mennyire nem így történt, annak kiáltó és eklatáns példája a párisi boulevard, a bécsi ring, a pesti körút és minden hely, ahol csak föl-föltűnik ez a nagyszerű csuda: a chemisette.

Híába, a nők mindenütt és minden időben végtelenül tinom ösztönszerűséggel megtalálták a hódítás titkát — a ruházatban is. Hol igen sokat árultak el, hol igen keveset a bájukból, de mindig csak akkor és olyképen, ha ebben a siker elérhetőségének bár a legkisebb kritériumát is sejtették.

A mostani kor extraragáns áramlata, amely megteremtette a repülést, a drótnélküli tévítót: minden téren valami újat, valami erősen meglepőt kíván. A ma embere már nem lelkesül könnyen, a ma emberét már csak rendkívüli dolgok tudják megkapni, vagy éppen lebilincselni. Éppenséggel nem csodálatos jelenség tehát, hogy a nők, akik minden időben oly bémulatos érzékkel tudták — ruházódásuk raffinált összeállítására révén — érdekelni, izgatni és lenyűgözni a férfiakat, most is megtalálták azt a formát, amelyen keresztül biztosítani fogják maguknak hosszú időre mindezeket a jelenségeket, amelyekre — valljuk be — még most a nőknek társadalmi és szociológiai szempontokból is szükségük van.

A chemisette, mint toilette-cikk, fényesen bevált. Könnyű, elegáns, kellemes. Mint hódító eszköz, páratlan. Diszkrét és indiszkrét, trívól a vég-

telenségig és szemérmes az ájszemérmességig. Izgat és lebilincsel, elbűvöl és mámorossá tesz, lázba ejt és magával ragad. Ugyebár, különös, hogy mindezt teszi egy kis csipkefelhőből és szallagcsokorból variált valami; ugyebár különös, hogy ennek mi kultúrtörténelmi jelentőséget tulajdonítunk, csak hogy ne feledjük ám el, hogy ezt a kis ruhadarabot — ezt a csipke- és szallag-holmit, ezt a chemisette-t — nők viselik.

— **A Kossuth-szobor bizottság** július hó 5-én pénteken délelőtt 11 órakor a városháza kistanácstermében ülést tart. Tárgy: a Kossuth-szobor hármass mellékcsoportja agyagmintájáról és a model elkészítéséről jelentés.

— **Az Iparos-kör közgyűlése.** Az Iparos-kör f. hó 14-én d. e. 11 órakor az Iparos-Otthon termében tartja rendes közgyűlést, melyre a tagok ezuton is meghívotnak.

— **Magyar név.** Salamon Ferencz debreczeni lakos belügyminiszeri engedélylyei családi nevét Szabó-ra változtatta.

— **Tolmácsok a debreczeni törvényeseken.** A debreczeni kir. törvényesek dr. Gajzágó László debreczeni lakost a debreczeni kir. törvényesek mellé állandó német, francia és olasz tolmácsok, dr. Ujlaki Hugó pedig a német nyelv tolmácsává nevezte ki.

— **A fegyveradó fizetőkhoz.** Ismételve felhívotnak mindazok, kik a fegyveradóra vonatkozó bejelentésüket a már közzétett határidőben be nem adták, hogy ezt a bejelentésüket 8 nap alatt, a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt a városi adóhivatalnál adják be. Debreczen 1912. július hó 1-én. A városi adóhivatal.

— **Uj debreczeni ügyvéd.** A debreczeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Kubin Imre ügyvédet Debreczen székhellyel az ügyvédek névjegyzékébe felvette.

— **Kié a sonka?** A rendőrségen a talált tárgyak közé egy ritka példány került tegnap. Egy szép, pirosan mosolygó sonkát talált valaki átszolgáltatta a rendőrségen. Tekintettel a meleg időre, a rendőrség a talált sonkát csak holnap délig szándékozik megőrizni, és ha igazolt tulajdonosa addig nem jelentkezik, — nyomban elárverezik.

— **Eltűnt bádógos inas.** Kertész Jenő 13 éves, magasabb termetű, hosszás, szőke arcu bádógos tanonc Rékóczi-utca 8-ik szám alatti lakásáról eltűnt. Atyja feljelentésére a rendőrség nyomozza az eltűnt fiut.

— **Kuiba esett.** Arany Ferencz 66 éves majoros felesége tegnap délután ifju Deák István Józsa melletti tanyáján egy gémes kútból vizet húzott. Közben a lénc elszakadt s az asszony a kútba esett. Csak órák múltán találtak rá a szerencsétlen asszony holttestére.

— **Hálás köszönetemet nyilvánítom** mindazoknak, kik felejtethetetlen drága jó feleségem elhalálozása alkalmával részvényilvánításukkal, s a temetésen való megjelenésükkel a már-már elviselhetetlen fájdalomon enyhíteni kegyeskedtek. Isten áldja mindnyájukat nemes érzetükért! — Debreczen, 1912 július 2. deásházi Oláh László.

— **Jóírásu leány kiadólivataiunkba felvételük. Könyvelésben jártas előnyben részesül.**

— **A máramarosszigeti színiest.** Zilahy Gyula debreczeni színigazgató, aki Nyiregyházán a debreczeni színikerület második nyári állomásán a közönség lelkes pártfogása mellett fejezte be szezonját, e hónap 6-án kezdi meg Máramarosszigeten jól megszervezett művészgardájával 3 hónapos színi idényét a «Leányvásár» előadásával. A bemutatón Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, Ligeti Lajos, Máthé Gyula, Deésy Alfréd és Falussy Játsszák a főszerepekben. A színi idényben színr kerülnek a fővárosi színházak legnépszerűbb műsordarabjai.

— **Egy kis fiu katasztrófája.** A hajduböszörményi csendőrség ma délelőtt telefonon jelentette a debreczeni királyi ügyészségnek, hogy a böszörményi határban Kovács László 8 éves fiut, aki több társával a mezőn játszadozott, egy szekér elütötte és halálra gázolta. A szekérbe fogott lovak ugyanis megbokrosdáltak és elragadták a szekert. A kis Kovács László, aki a szekéren ült, lebukott a lovak közé és előbb a lovak patái, azután pedig a szekér kezei teljesen összeroncoltak. A hatóság vizsgálata azt állapította meg, hogy a halálos végű szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség.

— **A vízbe full.** Miskolcz mellett tegnap délután a Sajóba fullt Domokos István 13 éves szíjjártó tanonc. A szerencsétlenül járt gyereket Péter Ferencz szíjjártó segéd és Varga István szíjjártó inas társaságában fűrdött a homokbánya mellett, azon a területen, ahol a hatóság figyelmzettő táblája tiltja a Sajóban való fűrdést. Fűrdés közben a víz elkapta, lemerült és tegnap estig a hulláját nem sikerült kifogni.

— **Elvadult ember.** Kissé nihetelen, mégis való dolog történt Zágráb közelében. A zágrábi kórházba egy teljesen vaddá lett embert hoztak be. Kutine községből egy férfit szállítottak a zágrábi irlalmások kórházába, akit a pásztorok az erdőben találtak. Felfedezésükről értesítették az előjáróságot, amely azután formális vadászat után elfogta az erdő klünös lakóját. Az állatias ember nem tud beszélni, egész teste sűrű szőrrel van benőve. Egy erdő mocsarában fetrengett, mikor rátaláltak és testéről valóssággal le lehetett tördelni a sarat. A hatóságok nyomozást folytatnak annak megállapítása végett, hogy ki és honnan való az elvadult ember, ha ugyan lehetséges ennek kiderítése.

Elgázolt kiránduló társaság.

Borzasztó katasztrófa történt tegnap éjszaka Boroszló közelében. — Schmederfeld mellett az éjjeli gyorsvonat elűtt egy hazatérő kirándulókkal teli társaskocsil, mely teljesen darabokra tört. A bennülők közül hatan azonnal meghaltak, tizenkilencen pedig súlyosan megsebesültek s közülök kettő hétfőn reggelre meg is halt. A boroszlói Skat-egyesület hat ilyen társaskocsin kirándulást rendezett. Körülbelül százötvenen lehettek, közöttük sok asszony és gyermek. Éjjel tizenegy órakor indultak vissza Boroszlóba. Három kocsit a berlini országon haladt s ezek közül az egyik felment a vasúti töltésre, mert a sorompó nem volt

leeresztve. A társaskocsi a pályának mintegy közepe táján lehetett, amikor már messziről hallható robogással közeledett az éjjeli gyorsvonat.

A kocsis teljes erővel a lovak közé vágott, de már késő volt. A gyorsvonat nekirohant a társaskocsinak s darabokra törte. Ötven utas volt a kocsiiban, akik közül hatot a gyorsvonat azonnal megölt és holttesteiket magával ragadta. Amikor a vonatot megállították, még tizenkilenc súlyosan sebesült utast húztak ki a kocsi romjai alól s ezeket összetört karokkal, vagy lábakkal, nagy belső sérülésekkel találták. Legnagyobb részük eszméletlen állapotban hevert a vágányok mellett. Kettő közülök, a kiknek ákoponyáját zuzta össze a vonat, mentés közben meghalt. A szerencsétlenség okozóit egy kiségitőképpen alkalmazott vasúti őr, aki nem értette egész jól a sorompó kezelését és elfelejtette azt idejében elzárni.

Gyümölcs-börze a debreczeni piacon.

Leletlen spekuláció a közönség zsebére.

Mostanában valósságos cseresznye-börze folyik a debreczeni piacon, aminek meg is van a szemmelátható eredménye: talán soha sem volt oly drága a cseresznye, mint az idén. A kofák egy félliter férges és savanyu cseresznyéért nem restelnek 15-18 krajcárt kérni. Maholnap cseresznyét csak a vagyonos osztály ehet.

A cseresznyével való börzeskedésnek tipikus példáját jelentette fel ma délelőtt a rendőrségen Tóth Mihályné Homok-utcai lakos. A rendőrség híradása szerint H. S. és anyja gyümölcskereskedők minden nap kora reggel nagy elővásárlásokat végeznek a gyümölcspiacon és különösen a cseresznyét veszik nagy mennyiségben. Ilyenkor valósságos licitáció keletkezik a kiszemelt cseresznyesputonok körül H. és anyja az összes készletet elvásárolják a kofa elől és kninsen olyan magas ár, mit meg ne adnának a termelőnek csak azért, hogy a kofákat elhússák a vételtől. Mikor aztán az ősz szevasárolták az egész cseresznye-készletet, az áru nélkül maradt kofának puttononként 1—1 korona ráfizetéssel eladják. A kofák zugolódva bár, de így is kénytelenek megvenni, mert ők is keresni akarnak és ők aztán természetesen olyan magas áron adják a cseresznyét a fogyasztó közönségnek, hogy azt szinte lehetetlen megfizetni.

Igy keletkeznek a horribilis piaci árak, melyek ellen sem a közönség zugolódása, sem a kijátszott kofák méltatlankodása nem segít. Ha nem csupán egy radikális módszer. A rendőrség messen vége ta fogyasztó közönség zsebére folyó gyalázatos gyümölcs-börzének és ne engedje meg, hogy a kofák közül bármelyik is kora reggel a fogyasztó közönség orra elől összevásárolhassa a piacra vitt gyümölcskészletet. Ez a rendelkezés, amint tudjuk, régebben is érvényben van. Aki tehát vét ellene, azt szigoruan meg kell büntetni.

Divat-dolgok.

A rossz idő, mely eddig az idei nyárnak olyan kellemetlen jelleget adott, még nem teszi szükségessé, hogy batiszba öltözzenek a hölgyek és így védekezzenek a kínzó meleg ellen, amely az idén még korántsem olyan kínzó, mint egyébkor szokott lenni. Viszont annál inkább látják el magukat a hölgyek olyan toilettel, amelyek egyrészt esős időben is hordhatók, másrészt pedig elég szellősek is, hogy szép időben se keltsék a nehéz toilett impresszióját. Különösen kedveltek tehát épen ezért a voileruhák. A legkülönbözőbb színekben hordhatók ezek a ruhák, mivel a divatok a kelmet a lehető leggazdagabb nuance variációkban használja fel, még pedig a színek e sokfélesége mindenféle alkalomra megfelelővé teszi. Mert a pongyolától a társasági ruháig mindenféle toilettet találnak ebben az anyagban. Nagy előnye az ilyen voile-ruhácskának, hogy majdnem mindig kis ügyességgel otthon is elkészíthető. S emellett az ára is, az olcsó, és praktikus kelme miatt olyan olcsó, hogy alig néhány koronából elkészül a ruha.

Az ilyen voile-ruha rendszer típusához hét méter kelme kell, még pedig 80 cm. szélességű. A ruha kelme ára 1 korona 80 fillér, és 2 korona körül váltakozik. A ruha díszítése egy méter tüllcsipkéből készül, mely 12 centiméter széles, a főbbi kellék: egy egyszerű batisz moire alsó-szoknya, mely azonban elmarad, ha különben is hord az illető hölgy alsószoknyát; aztán kell még két méter moire-batisz derékbélésre, 7-8 méter paspoile és még egy csomó egészen jelentéktelen apróság, jóformán olyan, amely szóra sem érdemes. Ha ezeknek árát pontosan összeszámítjuk, rá kell jönnünk, hogy az ilyen ruha alig 35-36 koronába kerül, beleszámítva a szabónót is, aki három napig dolgozik rajta. Igazán szinte nevetségesen olcsó ez a ruha, s még olcsóbbá lesz, ha valaki egészen egyedül tudja elkészíteni.

Közgazdaság.

Tanácskozások az adóreform életbeléptetéséről. Az országgyűlés által megszavazott adónovella alapján a pénzügyminiszteriumban az adóörvények életbeléptetésére vonatkozó rendeletek előmunkálatai sorjában folynak. Az előadói tervezet nagyjában elkészült, mindazonáltal heteken át tartó tanácskozásokra lesz szükség, míg a rendelet maga teljesen elkészül. Azt hiszik azonban, hogy augusztus hónap elején a hivatalos lapban közzétehető lesznek a reform életbeléptetésére vonatkozó utalános pénzügyminiszter elnöklésével sítások. A tanácskozások Teleszky folynak. Hogy az adóreform minden fennakadás nélkül végrehajtható legyen, a pénzügyigazgatóságok amaguk kebeléből megfelelő számú tisztviselőt fognak a központba küldeni, hogy különösen a kivételi eljárásnál szerezzenek kellő jártasságot.

Magyar újságírók takarékpénztárának közgyűlése. A magyar újságírók takarékpénztárának közgyűlése szombaton délután tartotta negyedik évi közgyűlését, amelyen Rákosi Jenő elnökölt. Az igazgatóság jelentése szerint az elmúlt üzleti év 1200 korona tiszta nyereséget tüntet fel. A jelentést egyhangulag tudomásul vették és úgy határoztak, hogy az egész nyereséget a tartalékalaphoz csatolják. Azután megválasztották elnökké újból Rákosi Jenőt, társelnökké pedig Herczeg Ferencet és Heltai Ferencet, ügyvivő elnökké Zilahi Simonot választották meg, míg ügyvivő igazgatóvá Szabó László dr.-t. A felügyelő-bizottság elnökévé Vadnay Gézát, a Belvárosi takarékpénztárnak igazgatóját választották meg.

Fizetéseketelenségek. A bécsi fizetési védegyelet a következő fizetéseket jelenti: Brandl Ignác és neje, Hirschl Etelka Keszty-Seewald és tsa Trencsén, Mayer Sándor Nagybánya, Müller Jakabné Szeged, Hauser Hermine Lugos, H. Fleischer Zsigmond Budapest, Szerencsen-utca 30., Jakobovits Jakab Gál-szécs.

Szerkesztői üzenet.

Zs. Zsemley Öskár urnak. Szatmár. Mindenekelőtt szeretjük a tárgyilagos igazságot és ettől nem térünk el akkor sem, ha mindjárt ránk nézve ez kedvezőtlen helyzetet teremti is. Az igazság érdekében kijelentjük, hogy egyszerűen valótlan az «Uj Szatmár» június 29-iki számában megjelent azon állítás, mintha mi az «Uj Szatmár»-t levélben felkértük volna az önnel adresszált szerkesztői üzenetünk átvételére. Mi soha semmiféle levelet nem írtunk az «Uj Szatmár»-nak sem más údon nem kerestük a vele való érintkezést. Igazán nem értjük, mi szüksége volt az «Uj Szatmár»-nak arra, hogy ilyen teljesen légből kapott valótlán állítással hozakodjék elő. Egyébként, a mi önnel üzentünk, annak uramradunk. Fenntartjuk, hiszen kézenfekvő dolog, hogy ön egyik névtelenül megjelent cikkünkkel kiollózta és a «Szamos»-ban (—) jel alatt közreadta. Ez plágium. Ez irodalmi lopás. Ha ön másnak minősíti: am tessék sajtópórt indítani ellenünk. Allunk elébe.

A felelős szerkesztő távollétében

A szerkesztésért felelős Voith György.

Pubafaléc hulladékot
Puhafa ronkó végeket,
fűrészpont
egész vasuti kocsi rakományokban
olcsón szállítják
Klein Zsigmond és Társa
gőzfűrés
Osszatelep (Beregmege).

V 306. szám.

1912.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreceni kir. járásbíróóságának 1911. évi végzése következtében Dr. Grósz Adolf ügyvéd által képviselt Hászovát-hitelszövetkezet javára 1800. K. erejéig 1911. évi augusztus hó 1-én foganatosított kielégítés végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 373 kor. becsült következő ingóságok, u. m. termények, lovak, gazdasági eszközök és sertések nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a Hajduszoboszlói kir. járásbíróóság 1911-ik évi 339/3 számú végzése folytán 1800 kor. tőkekövetelés, 1/8° ennek váltódily és bíróilag már megállapított költségek erejéig. Hajduszováton a végrehajtást szenvedett lakásán leendő megtartására 1912. évi július hó 11-ik napjának dél-utáni 1/2° órája határidőül kitézik és ahoz a venni szándékozókhoz az eljegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetét becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hajduszoboszló, 1912-ik évi június hó 18-ik napján.

Pál Ferencz.

kir. bírósági végrehajtó.

Amerikai Parti Áruház

Hatvan-utca 20.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Egy vidéki banknál elzalogosított árukat 50%-al a beszerzési áron alul vettem meg és árakat alábbi olcsó áron ajánlom a n. é. yevő közönségnek.

Finom zefir férfi ingek	K 2.50-től
Finom fehér	" 2.- "
Férfi gallérok	" 18.- "
" sapkák	" 50.- "
Fü és leány szalmakalapok	" 30.- "
Finom női batisz és zefir blousok	" 2.- "
Finom női selyem blousok	" 3.- "
Férfi nadrágtartók	" 50.- "
Kész pongyviák minden kivitelben	" 4.30 "
2 méter szerb vászon	" 22.- "

Selyem sálak minden elfogadható árért.

Tisztelettel Löwenheim Albert.

Van szerencsénk értesíteni a t. gazdálkodó közönséget, hogy a mai naptól fogva megrendelésre szállítunk

arato-kenyeret

bármily nagyságban és mennyiségben.

Megrendeléseket felvesz **gyártelepünk**: Bőszörményi-ut 15. szám, telefon 924. és **gyári lerakataink**: Árpád-tér 4. sz., Csapó-utca 58. Hatvan-utca 35. Hunyadi-utca 3. Morgó-utca 9. Péterfia-utca 11. Salétrom-utca 2.

A t. gazdáközönség pártfogását és támogatását kérve vagyunk kiváló tisztelettel

Gazdák Sütődéje R.-T.

HÁRSFALVA gyógyfürdő

klimatikus gyógyhely.

(Vasuti állomás.) Posta- és távírda. 230 méter magasságban fekszik a tenger színe felett. **Fürdőidény május 1 — szeptember 30.** Gyönyörű fekvés. önzonus hársfa és fenyőfaerdők. — Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvíz-gyógyintézet, sós- és fenyő beléző termek — Inha latorism), savanyuvizes és vasas ásványvízfürdők, orvosi felügyelet alatt álló kiténő vendéglők. **Gyógyvize kitünő hatású** tüdőbajok, malária (mocsárláz), gége- és tüdőhurut, máj- és lépdegánatok, hólyag-hurur, specifikus a görvélyes csontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migräne, histéria, szédülés, nehézlégzés, hipochondéria, vérbajok, köszvény, görvély, bujakkór, delirium trem. potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál. Részlete-sebb felvilágosítással szolgál Hársfalva, Beregmege.

a Fürdőigazgatóság.

Preisler Simon

épület- és mulakatos

Debrecen Rákóczi-u. 38

Készít minden e szakmábavágó munkákat. Pontos kiszolgálás. Olcsó és szolid árak mellett. Kert és sárkerítések a legegyszerűbből a legdisezebb kivitelben.

SALVATOR

GUMMI SARKÁK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

Mindenütt kapható.

Vezérképviselő: Hermann Hirsch Wien, VII/3.

Gyomorgörcs, kólika étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitünőbb hájiszer a

■ HOLLANDI ■ GYOMORCSEPPER

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárban
Debreczen.

∴ HIDVÉGER ANTAL ∴ Foglalkozik
bank és váltóüzlete
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz.
TELEFON 416. szám. **bankügyletekkel**

VILLANY

Csillárok a legegyszerűbbtől a legszebb kivitelig jutányosan beszerezhetők
Továbbá mindenféle felszerelési cikkek, valódi
Dr. JUST WOLFRAMÉGÓK
16-50 gyertyafényig Kor. 1.50

Földvárinál

Debreczeni Első Elektrotechnikai Gyár és Villamos Műszaki Felszerelési Vállalat. Piac-utcai barak.

Telefon 168. Gyár Széchenyi-u. 55. Telefon 816.

Tanuló felvétetik.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I - 320F
kevesebb a gond,
II - 320F
kevesebb a munka,
III - 320F
kevesebb a munkabér!

mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!
Nagyon erősen tapad a nedves levélre is! Bármily harmatnál permetezhet vele! Semmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Gyárjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képzett **BEZKENPORT** és **BORDÓI PORT** is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást **FORHIN** gyártól BUDAPEST VI. Váci-út 93.

Miért

Ne fogadjunk el
Má-à-ást!!!

csak Óriás

FEDÁK

Cipőcrém-et?

Mert

szép fényt ad

Mert Elegáns tőle a lábbeli

Mert

puhán tartja

Mert Nem rongálja

Mert Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert a legkényesebb izlést kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz, mint egy **30 fillér-ért** más doboz

ebben a drága világban az egyedüli **olcsóság**

Minden szó egyszeri beiktatása 5 fillér. Vastagabb betűvel 10 (tiz) fillér

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kérietik.

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidékről apró hirdetés díja levéljegyekben is beküldhető

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eldől, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák, ékszerek legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Ádám órák és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott órajavitások legolcsóbban eszközölhetnek.

FÉNYKÉPEZŐ GÉPEK gyári árban kaphatók Horovitz Zsigmond papírúru üzletében, Piac—Csapó-utca sarkán.

LUCERNA friss vágású, ölenként 8 fillérjével kapható Biró Pánek mikepércsi országút mellett a kertgazdaságban.

CSINOSAN butorozott különbejárta utcai szoba villanyvilágítással kiadó Vörösmarty-u. 1.

LÉPCSŐHÁZI bejárta! kisebb butorozott szoba közel a főtérhez azonnal kiadó. Cim a kiadóban,

PORTÁLT veszek, 6—8 méter széleset, jót. Piac-utca 15., irodában.

ONT IS ÉRDEKLI! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Haivan-u. 17.

KIADÓ Csapó-utca 93. számú ház egész udvarral, 33 méter utcai fronttal bármely üzleti célra. 1200 korona évi bérlet.

KIADÓ lakás a Piac utca 59. számú Steinfeld féle házban, az első emeleti utcai lakosztály, 1912 évi november 1-től kezdve kiadó. Értekezhetni a házmeztérnél.

EGY butorozott szoba Csapó-utca 19. sz. alatt kiadó esetleg 2 ur részére.

PIAC-U. 85. sz. alatt, a jelenlegi bodega helyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Wiener Adolfnál Kossuth u. 27.

TISZTESSÉGES fiatal bejáró nő egész napra könyvvel jelentkezhet Kigyó-utca 41. sz., délután 2—6 óra közt.

FODRÁSZSEGÉD állandó alkalmazásra azonnal beléphet. Eötvös utca 64.

BUTOROKAT konyhaberendezéseket raktáron tart Balint József-asztalos (Csapó) Berek-utca.

Ludeser János

női, pipere csipke és rövidáru üzlete (Városház épület)

Szalag, csipke, keztű, ritikül, arcfátyol, harisnya és

párisi ujdonságokban

A Debreczeni butorkészítő asztalosok árucarnok szövetkezete

mint az országos központi hitel-szövetkezet tagja. Telfon 129. Telefon 129.

Hunyadi-utca 17—19. szám.

Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség figyelmét dusan felszerelt árucarnokára, hol Debrecen első műasztalosainak és kárplósainak termékei a legmérsékeltőbb szabott) árban áll a nagyérdemű közönség (rendelkezésére, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. Megtekintés minden vételkényszer nélkül. Tervek, költségvetések, rajzok díjtalan. A rendelt avagy raktárból megvett butorokért a legmesszebbmenő garanciát vállalja, hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

Szliács aczélfürdő Felső-Magyarország.

Egyedül ismert szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra. Idény május hó 15-től szeptember hó 30-ig. Felülmulthatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerincz és idegbajok, benuulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után. Mint fürdőorvos Dr. NADOSSY ISTVÁN hiv. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapestén át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust, utazás valamint lakás árkedvezményről az elő- és utóidényben stb. az Fürdőigazgatóság, Szliács (Zólyom-megye).

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdáiban Debreczen, Darabos-utca 7. Typograph szedőgépen szedve.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, kősvénynél, cukorbetegségnél, vőhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Termászetes vasmentes szőlőjuvix. — Kapható ásványvizkeskedésekben és gyógyszerüzletekben. SCHULTES ÁGOST Szarva-Ligóci Salvatorforrás-Vállalat, Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

FÉLIX-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely

Nagyvárad mellett.

Egész éven át nyitva!

Európa leggazdagabb kénes hévforrása, viz-hőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség.

CSUZ, KŐSVÉNY, ISCHIÁS, IZZADMÁNYOK S NŐI BETEGSÉGEK ELLEN.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait. Tükör-kád, iszap-mór és szénsavas-fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó-, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasénaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak, 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta. Posta, távirat, interurban telefon.

Curtaxa és zenedij nincs.

Frospektust küld az IGAZGATÓSÁG.

Szent Radegund Grác mellett

Gyógyhely és vizgyógyintézet.

Pompás fekvés, 750—1500 méternyire a tenger fölött. Pazar fenyves erdők, számtalan sétahelyek, nagyszerű forrásvíz, enyhe klíma pormentes levegő. Pavilon rendszer. Tudományos vizgyógy, masszázs villamos terápia, szénsavas fürdők, diétikus gyógymódok és berendezett nyári lakások. Mérsékelt árak. A fürdő és ivóvíz erősen rádium tartalmu. Prospektus ingyen.

Dr. Rupplch, az intézet vezetője.